

ASLI AÇIKGÖZ

**DAR ANLAMDA VESAYETİ
GEREKTİREN HÂLLER
VE VESAYET ALTINA
ALMANIN İŞLEM EHLİYETİ
BAKIMINDAN SONUÇLARI**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	V
İÇİNDEKİLER	VII
KISALTMALAR LİSTESİ	XIII
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM DAR ANLAMDA VESAYET HUKUKU

I. İSVİÇRE HUKUKUNDAKİ YENİ VESAYET SİSTEMİ	9
A. GENEL BAKIŞ	9
1. Hasta Yönergesi (“Patientenverfügung”)	12
2. Bakım Vekaleti (“Vorsorgeauftrag”)	14
3. Yasal Temsil	15
4. Kendi İsteğiyle Konut veya Bakımevinde Kalma (“Aufenthalt in Wohn- oder Pflegeeinrichtungen”)	17
5. Kayyımılık	18
6. Bakımevine Yerleştirilme (“Fürsorgerische Unterbringung”)	19
B. İSVİÇRE HUKUKUNDAKİ YENİ VESAYET DÜZENLEMESİNİN GEREKÇELERİ İŞİĞİNDA TÜRK VESAYET HUKUKUNA BAKIŞ	21
1. Yeni Vesayet Düzenlemesinin Gerekçeleri	21

2. Yeni Düzenlemenin Türk Vesayet Hukuku Açısından Değerlendirilmesi.....	27
II. VESAYET HUKUKUKUN KAPSAMI VE TÜRLERİ	30
A. TANIM	30
B. HUKUKSAL NİTELİĞİ.....	33
C. AMACI	37
D. UYGULAMA ALANI	40
E. TEMEL İLKELERİ	41
1. Orantılılık İlkesi	42
2. Tipe Bağlılık ve Tip Sınırlılığı İlkesi	45
F. KAMU - ÖZEL VESAYET AYRIMI	47
1. Kamu Vesayeti (Genel Vesayet)	47
2. Özel Vesayet (Aile Vesayeti).....	49
G. VESAYET ORGANLARI.....	52
1. Vesayet Daireleri.....	53
a. Vesayet Makamı.....	54
b. Denetim Makamı	55
2. Vasi	56
III. VASİLİK KAVRAMININ BENZER KAVRAMLARLA KARŞILAŞTIRMASI.....	58
A. KAYYIMLIK (TEMSİL KAYYIMLIĞI - YÖNETİM KAYYIMLIĞI) İLE KARŞILAŞTIRMA.....	59
B. YASAL DANIŞMANLIK İLE KARŞILAŞTIRMA.....	65
C. VASİYETİ YERİNE GETİRME GÖREVLİSİ İLE KARŞILAŞTIRMA.....	68
D. VELÂYET (VELİ) İLE KARŞILAŞTIRMA	74

İKİNCİ BÖLÜM
VESAYETİ GEREKTİREN HÂLLER

I. KÜÇÜKLÜK.....	81

II. KISITLILIK	94
A. TANIM	94
B. KISITLAMA KARARININ HUKUKSAL NİTELİĞİ VE ETKİSİ	95
C. KISITLAMA SEBEPLERİ	97
1. Akıl Hastalığı veya Akıl Zayıflığı	102
a. Akıl Hastalığı veya Akıl Zayıflığının Tespiti	106
b. Kendi İşlerini Görememek.....	119
c. Korunması ve Bakımı İçin Kendisine Sürekli Yardım Gerekmesi.....	122
d. Başkalarının Güvenliğini Tehlikeye Sokmak.....	124
2. Savurganlık, Alkol veya Uyuşturucu Madde Bağımlılığı, Kötü Yaşama Tarzı, Kötü Yönetim	126
a. Savurganlık.....	132
b. Alkol veya Uyuşturucu Madde Bağımlılığı	139
c. Kötü Yaşama Tarzı	144
d. Kötü Yönetim	149
3. Özgürlüğü Bağlayıcı Ceza.....	155
4. İstek Üzerine (İradi) Kısıtlama.....	163
a. Yaşlılık.....	171
b. Sakatlık	173
c. Deneyimsizlik	174
d. Ağır Hastalık	175
D. KISITLAMA SEBEPLERİNİN BİRBİRLERİ İLE OLAN İLİŞKİSİ.....	175

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
VESAYET ALTINA ALMA KARARININ İŞLEM
EHLİYETİ BAKIMINDAN SONUÇLARI

I. TAM ve SINIRLI EHLİYETSİZLERİN İŞLEM EHLİYETİ BAKIMINDAN	179
A. GENEL OLARAK	179
B. TAM EHLİYETSİZLER BAKIMINDAN	179
1. Genel Olarak	179
2. Evlenme Bakımından Tam Ehliyetsizlerin Hukuki Durumu	184
3. Ölüme Bağlı Tasarruflar Bakımından Tam Ehliyetsizlerin Hukuki Durumu	187
4. Dürüstlük Kuralına Aykırı Hâller Bakımından Tam Ehliyetsizlerin Hukuki Durumu	187
5. Hakkaniyet Sorumluluğu ve Sebepsiz Zenginleşmeden Doğan Borçlar Bakımından Tam Ehliyetsizlerin Hukuki Durumu.....	189
6. Dava Ehliyeti	193
C. SINIRLI EHLİYETSİZLER BAKIMINDAN	194
II. VESAYET ALTINDAKİ KİŞİNİN TEMSİL EDİLMESİ	195
A. GENEL OLARAK VASİNİN YASAL TEMSİL YETKİSİ VE HUKUKSAL NİTELİĞİ.....	195
B. TEMSİL YETKİSİNİN KULLANILMASI	201
C. VESAYET ALTINDAKİ KİŞİNİN GÖRÜŞÜNÜN ALINMASI (TMK. M. 450).....	205
1. Genel Olarak	205
2. Vesayet Altındaki Kişinin Görüşünün Alınmasının Şartları	206
3. Vesayet Altındaki Kişinin Görüşünün Alınmamasına Bağlı Hukuki Sonuçlar	208
III. VASİNİN RIZASIYLA YAPILABİLEN İŞLEMLER (TMK. M. 451).....	210

A. UYGULAMA ALANI	210
B. VASİ TARAFINDAN VERİLEN RIZANIN GEÇERLİLİĞİ.....	213
C. ŞİKAYETTE BULUNMA (İTİRAZ HAKKI).....	220
D. HUKUKİ İŞLEME İLİŞKİN VERİLEN RIZAYA BAĞLI SONUÇLAR.....	222
IV. VASİNİN ONAMAMASININ SONUÇLARI (TMK. M. 452) ..	226
A. ONANMAYAN İŞLEMİN HUKUKİ DURUMU	226
B. TARAFLARIN KARŞILIKLI YÜKÜMLÜLÜKLERİ	229
1. TMK. m. 452/I Bakımından Tarafların Karşılıklı Yükümlülükleri.....	229
2. TMK. m. 452/II Bakımından Tarafların Karşılıklı Yükümlülükleri.....	233
V. VASİNİN RIZASI ARANMADAN YAPILABİLEN İŞLEMLER.....	237
A. VESAYET ALTINDAKİ KİŞİNİN BİR MESLEK VEYA SANATI YÜRÜTÜMÜ (TMK. M. 453)	237
1. Genel Olarak.....	237
2. Meslek ve Sanat Kavramlarının Tanımı	238
3. Vesayet Makamı Tarafından Verilecek İzin	241
4. TMK. m. 453'e Göre Verilen İzin Kapsamında Yapılabilecek İşlemler.....	244
5. TMK. m. 453'ten Doğan Sorumluluk ve Vesayet Altındaki Kişinin Dava Ehliyeti	248
B. KARŞILIKSIZ KAZANMA VE KİŞİYE SIKI SIKIYA BAĞLI HAKLAR (TMK. M. 16/I)	251
1. Genel Olarak.....	251
2. Karşılıksız Kazanma.....	253
a. Tam Ehliyetsizler Bakımından	253
b. Sınırlı Ehliyetsizler Bakımından	254
3. Kişiyeye Sıkı Sıkıya Bağlı Haklar	261
a. Tam Ehliyetsizler Bakımından	262

(1) Genel Olarak	262
(2) Kişiyeye Sıkı Sıkıya Bağlı Hakların Yasal Temsilci Taraından Kullanılması Sorunu	263
(3) Özel Olarak Boşanma Davası Açma Hakkı	268
b. Sınırlı Ehliyetsizler Bakımından	272
(1) Genel Olarak	272
(2) Özel Olarak Nişanlanma Hakkı	281
C. VESAYET ALTINDAKİ KİŞİNİN SERBEST MALLARININ YÖNETİMİ (TMK. M. 455)	287
VI. YASAK İŞLEMLER (TMK. M. 449)	293
A. GENEL OLARAK	293
B. KEFİL OLMA	299
C. ÖNEMLİ BAĞIŞLAMALARDA BULUNMA.....	302
D. VAKIF KURMA.....	307
VII. VESAYET ve DENETİM MAKAMININ İZİNİNE TABİ OLAN İŞLEMLER	307
GENEL DEĞERLENDİRME ve SONUÇ.....	315
KAYNAKÇA	329